

חדוש קצד

אחד כפ' בתרא דיומא אמרין
האזק להקבל פני רבו כיום
בכפורי עובד כמים עד גאורו וכו'
וכת' גאורו ו'ל בעל הלכות דוקא
כי האי גונא אבל לשוט אסור וכו' בעל הטורים ו'ל מה על הגאור ו'ל
ואמר דאם רחיקה חמורה דאסמכות אקרא המירו כ'ט שיטה הקלה ואמר
תמה על הרב ו'ל לאיסור רחיקה הוא מיוחד כיום הכפורים כלבד והמירו וכו'
ל' כו כיום אבל שיטה היא לאיסור כולל בכל ימים טובים וביום הכפורה
ולמה נתייראה לו ב'ה יופר מבטלר ימים טובים ועוד מי איבא מימי
דב'ט אסור וכו' סרי וסופר דהוא דאורייתא אין עובדים עליו אמר
הגהר דרך שיטה כדי שלא יעשה חזית של שיטתו כ'ט הקבלת פני רבו
למינו עובר דרך שיטה ואם באנו להתיר'לו הטיטה להקביל פני רבו
א"כ בא ונחיד לו הרחיבה דהריכב ג'כ אסורה שמה יתחוד ומורה
כדאימא כפ' בתרא ד'ט ויחר נקל הוה להחיד הרחיבה כיום הכפורים ולא
השיטה דהריכב לא עביד אלא חד אסורה ובשיטה עביד מרמי רחיקה
ושיטה ומה שהרב'ז אמר דאם רחיקה חמורה היתרנו לו כ'ט הטיטה הקלה
הקל ואמר זה קל ואמר פריבא הוא שטעמיה ברננו לא עביד אלא
חד אסורא דהיינו רחיקה ובשיטה עביד מרמי דמינו יוגא מידי רחיקה
ומסיק עליה הטיטה לפיכך דברי הגאון ו'ל נראים נכונים ודברי טעם
הם כד נראה לי לעניות דעתי ותול מורי :

הגנין ער אל התכם ר משה הכהן אלהים
ישמרוהו :

שאלת קצה

הנסיח בימי דבר מתקום
למקום אם חזית לאדם או
לא שאל נכבד ב'ה למהיה מה
חזיתו הניסח ואם נכבד
למים לא חזיקו העמידה :

תשובה

כל אדם יש לו קצ קצוב מספר ימי חייו ודבר זה כמות
בטורה את מספר ימיו חסד שניו בנביאים הגני
מוסיף על ימיו משולש בכמויות הדועני ה' קצ וכו'
ובדברי רבאמי ו'ל כפ' אין בין המורד כיון שהניע קצו של אדם הכל
מופליג בו וכו' א"כ אחר שדבר זה כמות בטורה שניו בנביאים ששולש
בנביאים ונראה הקבלה האמתית עליו וחכמי המחקר מודים בו ונחמיהם
טעם בדבר אם מפאת הנרמים השמימיים אם מפאת ההרבה כל עומת
טהומות הסרטי והמות הטבעי בלפון הארץ יארנו שני האדם ואם הם
שעשים לא האחד ירבה או שיעט הוא או האחר יתקצר יעיו וכפי
דכיים או מעשיות ירבו או ימעטו שני האדם והוא כדון קצוב לאדם שנתבאר
במורה בנביאים ובנחמיהם ובדברי רבאמי ו'ל ואין לספק בזה ולח
לעצור עליו והנסיחה המורה להוסיף בחי האדם מרד הסכר ויעידה
למעט מרד העונש וזה מכוון הרבה בטורה למעט חסיה וירשח את
הארץ וחיית ורבים למעט ירבו ימיים ודומיהם וזה גלו בהבטחה ומרד
העונש ג'כ ענייני הכריתות ומיתה בידי שמים והוסיפה הקבלה לבאר
כי יש יום בו יחיו עמים להוסיף על ימים אס יש לו זכות והוה שכתוב
יראם י' מוסיף ימים ואמר ו'ל אלו בהי בית ראשון שהיו זקוקים
והתוספת הוא על העקר ויקרר ימיו אם יש לו עיבור מחייתו והו
ושנות רשעים תקצורנה ואמר ו'ל אלו כהני בית שני שהיו רשעים כי
הקוצר הוא עתהקרה וזה ידע מדרך הראשון :

על כן

אני אומר לפי קוצר שכלי מי שחן ביתו עבירה מחייבת מיתה
ויקוצר ימים מהעקר נשאר על הקצ הקצוב מספר ימי חייו
וכר'ה אינו נדון לא בחיים ולא כמות אבל נשאר על הקצ הקצוב ובתום
קצו ימות אם אין'לו מנה מחיית אריות ימיו וזו היא מיתה כלל שטא
אע"פ שאמר ו'ל כפ' כמה בכמה אין מיתה בלא חטא אינו מאחר מוסכם וכמו
שכתב הרמב"ן ו'ל בטעם הגמול ועל זה שלא נדון ברה"ב בחיים ובמות
נאמר במורה פנ' ימות במלחמה שאל נכבד ברה"ב בחיים או כמות אינו בחק
האפשר אבל הוא בחק החיוב שאל נכבד שימות בחיב אפי' במוך ביתו
או יסתר במסתרים ויקרר בחיב ואם נכבד בחיים אפילו יש לו בעד השלח
לא יכלע ועוד נכתב זה מאמר מי י' כי י' ינפנו או ימיו יבא או
במלחמה ירד ונספה ימות יבא הוא הקצ הקצוב י' ינפנו הוא המיתה
האלהית ובמלחמה ירד ונספה היא המיתה המקרית כפי דעתם של קצת
מהפלוסופים וכמו שכתב א"ל הרשב"ן ו'ל כפ' למס' אבות אבל הגל מודים
שיש קצ קצוב וגם מאונסם וזה מוסיפין לו לא זכר מהלמין לו וכו' כדאימא
כ'ט

לו ראה שחיד אימר וידי מלחמ' כפ' בתרא דיומא נבי וידי ויחיד היכן חזקו
בסוף תשלחו משמע חידר רשטי לומר וידי וקבל רחיה וכתבה
בפסקיו :

עוד שאלת קצב

שלפעמי' כשחמה
יושב ככ' ללמד
הינוקות אין אס'
יכול לילך לביתך

ולג'מים וכשהשינה אינסח אומך אמה שוכב שם ולכן נוקשך אם יש
נדבר לאיסור :

תשובה

כיון שמעל' היו תלמידי חנוך' מלמד' אומך ככ'ה יראה
שאלו שם משטחם אומך שניה ואיך יכול לילך
ולבנים הנוקות שחשן שם מדמא' כפ' בניהעיר בחי
בנסיות שבבכל על נחמי הם עשויות ופירש א"ל הרמ"ב ו'ל דאסני לענין
שאלו הנזכר אנשי העיר להכיל בהם פניים או להשיבם שם עומת
והוא הדין לכל גרמי עניים לפי טעה וכדאמרנו כפ' ערבי פסחים לאפוקי
אורחים דאכלי ושמו כפי כשחמ' וכן נכמים ותלמידים מותרין ליהנות
בהם והוא שהזכרנו ליהנות להם בג' שהיה מקום דמון לתלמידים אבל
שלא בשעת הדחק בדמיונה עובדא דרבינא ורב ארל כר אבהה גרמי'
פירושלמי ר' חמי משקיך לספריו אי חמי לנכסיו איניס מלונאך באורית'
חזון מקבלי' ליה ולתמורה ולמטה ופירוש מלונאך עשות בלומר ששלו
קצת חורה ובדמיונה בלגדה ונכסיו יניח ירדן אל פיהו אין בו כדי
לכלוף פה בלומר לסבול בו קצת פה וארדני אבי הרשב"ן ו'ל מוסיף ראה
תדאמורנו כפ' מי שמחו הני ציפדי רב דהצ קרו והני גנו כלומר
המהלכות של בית המדרש מקצת תלמידים היו שוכבים עליהם וקצת'
קוראים ביניהם שנוחר לשון בבית המדרש וכ'ט בבית הכנסת דברים המדרש
ספור מנ'ה כדאימא כפ' בטי העיר ותו לא מדי' ולפי שראינוך מחבב
דברי אמי כותב לך מה שרמזה לי עמה בהל ראש השנה ו'ה כשעברתי
עליהם אפי' שטני טרוד הרבה עכל גד ופנה והוה שרמתי לך :

בפרקא קצנ

בחרה דר'ס אמר ר' אלעזר
לעולם יסדר אדם חפצו
ואת' יתפלל ואמר ר' אבה
מסבחה מלמיה דר' לעזר

בכריות של ר"ה יום הכפורים ושל פרקים אבל של כל השנה כלה לא ומקטע
ההם מיני והא רב יסדר מסר גלויה דכלה ספא ונוללו ומסטי שא"ר יהוד'
דעין דמלמין יומין לתלמין יומין הוא דמל' נפרקים דמי ומכאן נחב
הרי"ף ו'ל וכתב פרקים יום ופירש רש"י ו'ל רב יהודה הוא מוסר
תלמודה כל תלמין יומין כלומר וכיון שהיה מורמו אומנותו לא היה
מפסיק לתפלה כדאימא כפ' ראשון של שבת ובסוף ל' יום כשהיה משלים
תלמודו היה מסדר תפלתו ואת' מהפלא ותמהני על רש"י ו'ל שלא
נמצא זה בתלמוד כלומר דרב יהודה סוה מסדר תלמודיה כל ל' יומין אבל
עבר על רב שטח כפסחים כפ' ואלו דברים וכפ' בתרא דבריות ובפ'
כ'ט מברכין נזכר זה על רבה כר חנו דהוה עסדר תלמודיה כל תלמין
יומין קמיה דר' יוחנן ואולי רבינו ו'ל היתה לו קבלה או נמצא זה בקצ'
המדרשות ודעת ו'ל היתה רחבה ונסכה למעלה ולעטין דינא קשה לן
טובא אחאי לא מסדרינן גלחא דטאר ימים טובים כדרך שאנו עשים
ברה"ב ויום הכפורים ואמר לי א"ל הרשב"ן ו'ל כי שמע מפי הרב ר'
ינחק נרפח ו'ל שטע מרבו קרובנו הרב ר' פרץ הכהן בו הרב ר' ינחק
הכתב ו'ל היתה בבראגונה והיה נכ הרב ר' פרץ ו'ל רבו של ארדני זקני אמי
הורתי מתי מנוחה כבוד הרב ר' יונס דאסעטתרי ו'ל שלא להסדיר
התפלה אלא כשהיה כלה מחודשת כהפלת תרי פרקים שלא היה רב
יהודה מהפלא כל השלטים יום ובסביה מהפלא היתה כולה מחודשת אגלו
וכן בהפלת ר"ה ו'ה שכל מטעב ומטעב יש שניו אבל בטאר ימים טובים
שאלו כפי מרד אלא מוטעב אחד אין צריך להסדרה ואע"ג דנבא לא נכ'
מוספת זה של זכרנו ומי כמון וכו' אלא שהרשב"ן ו'ל מנאו כחוסכת
סופרים אבל משמע לאאורס דמכירים היו תוספת זה בהפלתם וקטא
לי כמי טובא אחאי לא מסדרינן נמי תפלת המוספין וגרמה לי הטעם
דכיון דקיימא לן כרשב"ג דאמר דטלית צבור מוניה את הבקי
ואין הנצ' חייבין להסדירה ודי כמה שמשיר הט' בטעה
שהנזכר מהפלאין קד נראה לי לעניות דעתי
וטעם זה דרשתי בשבת של ר"ה ושמו
בו המשכילים וגם הסכים אדוני
אבי מורי הרשב"ן ו'ל זה :